

גליון מוגדל
לכבוד חג
הפסח

גליון 114
חג הפסח תשפ"ד

ילתנו הצדיק

כל הגיסים קרו בפסח

מדברי מורינו הרב שליט"א

בעין העדשה

ערב חג הפסח – תשפ"ד

תמונת השבוע

בליל הסדר ממשיכים את הבטחון על כל השנה כלה. מי שמקנים את ליל הסדר בהתלהבות אמתית, בשמחה אמתית הוא מקבל בטחון על כל השנה כלה, הוא לא צריך לדאוג כל השנה מה שיהיה, הוא בטוח ש'ה' יזמן לו דבר יום ביומו, אין לו ממה לדאוג רק לרוץ אחרי ה' ולבטח בה'.

רבי נתן אומר בהלכות נטילת ידים (הלכה ה' - סעיף ט"ו) שכל הזמן הצדיק מרמז לנו רמזים לדעת ש'ה' אתנו, ואין לנו שום דאגה מה לדאוג, ולא מה לחשש, ולא מה להתבלבל. כל העבודה שלנו זה רק לראות כל יום את הרמזים בלי הפסק. רק שאדם צריך לעבור את המורו, שזה הסבה שבפסח אוכלים לפני השעורה את המורו. כי אדם חייב לקבל קרירות קודם שהוא זוכה לזה, לראות את הנסים ואת הנפלאות, להגיע למדרגה של נסים ונפלאות. השעורה (שאוכלים אחרי המורו) זה כבר הנסים והנפלאות, אבל לפני שאדם זוכה לשעורה, שזה הנסים והנפלאות, הוא צריך קודם לעבור את המורו.

לכן תפן אחרי קריעת ים סוף כתוב "ויבואו מרתה ולא יכלו לשנות מים מפרה כי מרים הם", שזה הנסיון לכל אדם שפשוהו מתחיל להתקרב, צריך לו לקבל את המרירות שעובר עליו. כל אדם, כל המרירות שעוברת עליו הוא חייב לקחת אותה באהבה, וכשהוא יקח באהבה את כל המרירות שעוברת עליו אז הוא יראה נסים ונפלאות.

לכן שותים 4 כוסות של יין כי יין זה גימטריא 'סוד' - והנסים והנפלאות זה הגלוי של הסודות של ה', כל נס וכל פלא זה נקרא גלוי הסוד. ולכן אחרי פסח זה זמן של נסים ונפלאות, וכל הנסים הגדולים קרו בפסח. בספירת העמר, כמו שקוראים בליל פסח בפניו יוהי בהצני הלילה, כל הנסים שקרו בלילות הפסח שזה בספירת העמר. לכן 'לעמר' זה ר"ת מ'איגרא ר'מא ל'בירא ע'מיקתא שאז האדם זוכה להפיל את כל השונאים ואת כל השקרנים מאגרא רמא לבירא עמיקתא.

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" דוד המלך אמר כי לעולם חסדו, כי תמיד יש חסדים. "מה זה לעולם חסדו?" לעולם יהיה את החסדים, רק צריך לדעת איך להמשיך את זה! כי כל הנסים מוכנים בכל דור, בכל יום, בכל רגע, רק צריך להמשיך את זה, ועל ידי שירה ונגונים אפשר להמשיך את כל הנסים שבעולם. אומר הרד"ט שבער בדרושים על פסח שכל יד שאומרים בפסח פעמים הלל ממשיכים את כל הנסים שבעולם, זה לעולם חסדו, לעולם השם עושה נסים, עם סיחון, עם המצרים, עם ים סוף, עם כולם.

אומר השפת אמת ששביעי של פסח הוא השיא של כל הפסח, והוא הפתיחה לכל השנה החדשה עד הפסח הבא וכפי ששמחים בשביעי של פסח ככה זוכים לשנה חדשה ונפלאה. ולכן: "ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת", מה זה עצרת? אומר השפת אמת: יום שירה ונגון, שזה הליה ביום שביעי של פסח, תכלית כל יציאת מצרים, שאפילו עברים במקמי אדם אקרו שירה.

דבר המשגיה

ילדים צדיקים וחביבים שלום וברכה

'פסח' מלשון 'פה - סח" (ראה לקוטי מוהר"ן תורה מ"ט), 'פה שמדבר' - ובמה מדבר? בדבור של הודאה, לשון (מלשון שיחה) בפה, לראות ולהתבונן בנסי ה' ולהגיד על כך תודה.

אדם מתחיל להתבונן ולגלות איך שבכל רגע ורגע קורה אתו נס חדש, זה חלק מחג הפסח!

לפתח את העינים ולהתחיל להתבונן בנסים שקורים אתי כל הזמן.

לא לחיות פחוס דעה שלא מבין ומתבונן במה שקורה סביבו, אלא לפתח את העינים ולהגיד על כל דבר תודה.

עצם זה שברוך ה' הגיע עוד חג פסח קדוש ואני חי ונושם, תודה! תודה לך ה' על עוד יום נפלא שהתעוררתי בבקר ופתחתי את העינים, תודה לך ה' שהוצאת אותנו ממצרים והצלת אותי מלהיות עבד לפרעה, תודה לך ה' שזכית אותי להיות יהודי, תודה על כל נשימה ונשימה, תודה!

א גוט שבת און א פריילאכן פסח המשיגח נפתלי ביק.

תקציר: ר' מאיר יצא מביתו עם שמשו בדרכו לארץ ישראל, הם הטלטלו בתנאי דרך קשים במיוחד.

שוב החלה המרכבה לבוסס בבוץ החמר. השעות נתמשכו עד אין קץ, כגושי זפת כבדים. כל מספר רגעים נעצרה המרכבה בפני מכשול אחר. פעם נתחלק הסוס ונפל ור' משה נאלץ לרדת ולאמץ את כל כוחותיו כדי להקימו על רגליו; פעם שקע אחד האופנים עמוק בבוץ והמרכבה לא יכלה לזוז ממקומה; פעם נתהפכה המרכבה כולה על כל מטענה. היתה זו נסיעה אופיינית מן הנסיעות של חשכת ימי הביניים שכל אחת מהן היתה כרוכה בסכנת נפשות ובתלאות שונות ומרובות.

הבוץ הלך והעמיק יותר ויותר וכוחותיו של הסוס הלכו ואזלו. ופתאום שוב נעצרה המרכבה. האופנים שקעו בבוץ. הסוס משך בשארית כוחותיו והיא לא זזה ממקומה. לא הועילו צליפותיו של ר' משה ודחיפותיו החזקות באחורי המרכבה.

נוסעיו עמדו אובדי עצות. ר' משה נשא קולו וקרא לעזרה, אך רק הד קולו השיב לו מרחב הישימון שמסביב. היתה זו דרך נידחת, אשר רק לעתים רחוקות מזדמן בה אדם. נותרה לפנייהם רק ברירה אחת ויחידה: להפקיר את המרכבה ומטענה ולהמשיך דרכם ברכיבה על גבי הסוס. ואכן, כך עשו על כורחם. ר' משה איכף את הסוס ורבי מאיר עלה וישב עליו. משניטל עולה הכבד של המרכבה מעל שכם הסוס היתה לו הרווחה והוא החל מחיש את פעמיו על אדמת החמר. ברם מן הנמנע היה לרכוב מהר, כיון שלא היה מקום לשניהם על גב הסוס ור' משה נאלץ ללכת לצידו.

לפנות ערב הגיעו לתוך יער עבות. לשני צדי הדרך נזדקרו שורות צפופות של עצי ארן גבוהים, אשר הטילו צללי אימה על הנוסעים. הם קשרו את הסוס לאחד העצים, פרשו שמיה על גבי דשא רך, שכבו ונרדמו מיד, כי היו עייפים עד מאד מטלטולי הדרך.

הלילה היה שוקט ורוגע. רק ציוצי ציפורים הפריעו את הדממה העמוקה. מפעם לפעם חלפה על פניהם איזו חיה קטנה נבהלת ונעלמה חיש מהר באופלו העמוק של היער.

למען שמו באהבה

סיפור בהמשכים | פרק ה'

כך עברו ימים מספר, בעוד שהדרך הלכה ונעשתה קשה יותר ויותר. אולם, שני הנוסעים לא נפלו ברוחם, כי אם הודו לאלוקים על גודל חסדו, בהובילו אותם בשלום למחוז חפצם.

“התראה, משה? - פנה רבי מאיר אל שמשו הנאמן - כבר נוסעים אנו חמשה ימים. המסע כולו צריך להימשך תשעה ימים. אם נמשיך להבא כפי שנסענו עד הנה, נגיע בשלום, אם ירצה השם לברמנץ”.

לפתע עצרו שניהם את נשימתם וזקפו אזניהם בדריכות. מרחוק הגיע עליהם קול שעטה של פרסות סוסים. הקול הלך ונתקרב מרגע לרגע. עד מהרה נתגלה לעיניהם אביר מזוין, חבוש מסכה על פניו, רכוב על סוס גדול מאוכף יפה, שנתקרב אליהם בדהירה. זה היה אביר מאותן כנופיות האבירים, אשר הציפו אז את דרכי אשכנז ועסקו במעשי רצח ושוד.

משראה ר' משה את האביר השודד, החל כל גופו רועד מפחד ומיד כרע ואמר את כל תפילת הווידוי. יודע היה ומכיר היטב את מעשי הזוועה והאכזריות, שעשו הללו לעוברי דרכים, ואילו רבי מאיר הוסיף לישב בשקט על גבי הסוס, בהפקידו את גורלו בידי שומר ישראל.

“היי, יהודים ארוורים! - צרח אליהם האביר בקול פראי - מה מעשיכם פה בדרך? אולם, אין זה איכפת לי כל עיקר.

תנו לי מהר את הסוס והסתלקו! אבל חיש מהר בטרם אנעץ את חרבי בגופכם!”

רבי מאיר נשם נשימה עמוקה, כשבלבו רוחש דברי תודה לאלוקים, על אשר הצילו ממות. הוא ירד מעל הסוס ומסרו לידי השודד. הלה קשר מיד אל סוסו, ובדרבנו את הסוס בדרבנות מגפיו פנה מעליהם בדהרה ונעלם מהר בין עצי היער העבותים.

מעתה נאלצו נוסעיו האומללים לעשות את דרכם הקשה ברגל.

המשך בשבוע הבא בע"ה.

כְּתַב הַרְמַב"ם (פ"ו מהלכות יו"ט הי"ז) "מִצְוֹת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ וְטוֹב לֵב בְּמוֹעֵד, הוּא וְאֲשֵׁתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלָיו. וְאִף עַל פִּי שְׂאֵכִילָה וּשְׂתִיָּה בְּמוֹעֵד מִצְוֹת עֲשֵׂה הֵיא, לֹא יֹאכַל וְיִשְׁתֶּה כָּל הַיּוֹם בְּלוֹ, אֶלָּא כִּךְ הִיא הַדָּת: בְּבִקְרַ מְשִׁפִּימִים כָּל הָעַם לְבִתֵּי פְּנִסִיּוֹת וּמִתְּפַלְלִים, וְחוֹזְרִים לְבִתֵּיהֶם וְאוֹכְלִים, וְהוֹלְכִים לְבִתֵּי מְדַרְשׁוֹת קוֹרְאִים וְשׁוֹנִים עַד חֲצֵי הַיּוֹם, וְאַחַר חֲצֵי הַיּוֹם מִתְּפַלְלִים מְנַחֵה וְחוֹזְרִים לְבִתֵּיהֶם לְאָכַל וּלְשִׁתּוֹת שְׂאָר הַיּוֹם”.

אָמְרוּ חַז"ל (מסכת סנהדרין - ו' ע"א) תְּחִלַּת דִּינוֹ שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַבָּא - עַל דְּבָרֵי תּוֹרָה וְכִתְבֵי הַפְּלֵא יוֹעֵץ (מערכת חול המועד) יֵשׁ אָדָם שְׂיָבֵא בְּטַעֲנָה שְׁהִיָּה טְרוּד בְּפִרְנָסוֹ לְהִבְיֵא טְרָף לְבֵיתוֹ, וְלָכֵן לֹא עֵסֵק בְּתוֹרָה, אִךְ הַמוֹעֵד יִסְתַּר טַעֲנָתוֹ, שְׁהִרֵי בְּמוֹעֵד פְּנוּי הוּא מְמַלְאָכָה, וּמְבַבֵּז אֶת הַזְּמַן בְּטִיּוּלִים וּפְטוּיִים, וְיִטְעֲנֵנוּ בְּשָׂמִים כְּנִגְדּוֹ: הִרֵי הִיָּה לָךְ פְּנָאִי לְלַמֵּד תּוֹרָה וְלָמָּה אֲבַדְתָּ זְמַנְךָ?! אֶבֶל הָאִישׁ הִזְרָא אֶת ה', וְקִבַּע אֶת הַמוֹעֵד לְלַמֵּד תּוֹרָה, אִזּוֹ דְּנִים אוֹתוֹ לְזְכוֹת, וּמְחַשְׁבֵּים לוֹ כְּאֵלוֹ עֵסֵק בְּתוֹרָה גַּם בְּשְׂאָר יָמִים שְׁהִיָּה טְרוּד בְּפִרְנָסוֹ. וְזֶה שְׂאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תהלים ע"ה - ג') "כִּי אֶקַּח מוֹעֵד - אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט" שֶׁעַל פִּי הַתְּנַהֲגוֹתוֹ בְּמוֹעֵד, יִשְׁפָּטָהוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִיִּשְׂרָאֵל.

כיבוד אב ואם

עובדות והלכות על המצווה החשובה

את מה שאתם הולכים לקרוא כאן, אפשר לתת לו כותרת מתומצתת, 'פיוס קשה ורווח ענק'. זהו סיפור אמיתי על גיס שהסתבך כספית ומה שהתפתח בין שני הגיסים כתוצאה מכך.

כלום. הוא נעלם ונאלם. התנדף לו מבלי להשמיע מילה אחת, כלום. הדממה האלחוטית הזאת היתה כל כך זועקת, שאני יכול לומר, שמכל ההתמודדות הנוראה שלי, זה היה החלק הקשה ביותר, לראות איך בן אדם מפנה עורף, ומשאיר אחריו אדמה חרוכה.

חמש שנים מאז, בחודש שבט תשע"ט, קיבלנו הזמנה לחתונה של ידידים בחוף לארץ. ההזמנה הגיעה בדיוק בזמן. חשבנו לעצמנו שיהיה טוב לעשות הפסקה של שבועיים מחוץ למעגל הנושם החובות, והתכוונו לנסיעה בשמחה רבה.

עלינו להורי בבני ברק לקחת ברכת פרידה, אלא שאז אמרה לי אמי, "יצחק, אתה יודע שיש לך משפחה בחוף לארץ, בקרבת מקום לידידים שלך. אחותך גרה שם. לך לבקר אותה. תתפייס עם גיסך, ותחזירו את השלום למשפחה."

"מה???" נדהמתי מהבקשה. "אמא, אני לא יכול! את יודעת מה הוא עשה לי? אני לא מסוגל לראות את הפנים שלו. לא מסוגל. אם לפחות הוא היה זה שעושה את הצעד הראשון. במקום שהוא יבוא, יפול לרגלי ויתחנן שאסלח לו, אלך אני להתפייס איתו? זה לא הגיוני. אמא, תרחמי עלי!"

"אני מרחמת, יצחק, מרחמת מאד, ובגלל זה, בגלל זה אני מבקשת ממך את הבקשה הגדולה הזאת. בוא תשמע סיפור."

אין לי כוח לשמוע סיפורים. אין לי כוח בכלל. אם בגלל הנסיעה הזאת אצטרך לפגוש את הגיס, אולי עדיף שאשאר בבית, אבל משום כיבוד אם אני מקשיב.

"אישה אחת חשוכת בנים הגיעה לרבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל והתחננה שיתן לה ברכה – לזכות בילדים. הרב אמר לה 'הקב"ה לא חייב לך שום דבר!'. האישה כמעט התעלפה. כזאת תשובה שתקבל? היא חשבה שהרב, שהוא כל כך רחמן ומיצר בצרתם של ישראל, ודאי יתפלל עליה ויברך אותה, וככה הוא ענה לה? היא פנתה ללכת, אבל הרב עצר אותה. 'נכון שהקב"ה לא חייב לך, אבל הוא נוהג עמונו במידה כנגד מידה. אם את תעשי משהו שאת לא חייבת, תקבלי על עצמך מצווה ותתאמצי בה לעשותה בשלמות, הקב"ה ינהג עמך מידה כנגד מידה ויתן לך כאשר שאלת מעמו'."

האישה הזאת לקחה על עצמה לשמח חולים בבתי חולים. היא הולכת למחלקות הקשות ביותר ומביאה לילדים מיני מתיקה וכל מיני דברים משמחים, ועושה את זה במסירות נפש ממש. ברוך השם, לא רק ילד אחד נולד לה, אלא כמה ילדים.

יצחק, בני היקר! אני רואה אתכם, ולבי נכמר בקרבי. יש לכם בת אחת נפלאה ברוך ה', אבל זה כבר למעלה מעשר שנים שאתם מצפים לילד. אני מבטיחה לך שבזכות ההתפייסות שלכם תזכו בבן זכר בקרוב!"

אמי היא אישה יהודיה טובה ותמימה, מיוצאי הונגריה. אביה עבר את אימי המלחמה, והיה תלמיד של הרב וואזנר זצ"ל. אבל מעולם היא לא מבטיחה הבטחות כאלו, זה לא הסגנון דיבור שלה בכלל. מתוך כך הבנתי עד כמה הדבר בנפשה, ועד היכן ביקור זה יכול לשמח אותה. הבטחתי לה שבעזרת ה' אקיים את דבריה.

זה היה בסוף שבט. שישמע ונתבשר ב'שורות טיובות. שיהיה בימזל טיוב.

אפשר לומר שיש לי לב טוב. אם איני יכול לעזור בדרך אחת, אני עוזר באופן אחר. קשה לראות אדם זקוק לעזרה ולא לסייע לו, במיוחד עם האדם הזה הוא הגיס שלי, בעלה של אחותי.

הגיס היקר הזה, שבעוד זמן לא ארוך אגלה שהוא יקר מאוד מאוד ועולה הון ותועפות, השקיע כל מיני השקעות וראה הצלחה. לפני חמש שנים הזדמנה לו עסקה רצינית מאד. הבטיחו תשואה גבוהה, אמרו שזו ממש הזדמנות של פעם בחיים. הכל עשה רושם מצוין ממש, והגיס, שכבר טעם טעמה של השקעה מוצלחת, החליט ללכת על זה. הוא לווה כספים מאנשים, וגם ממני הוא ביקש ללוות.

"בשמחה הייתי עוזר לך", אמרתי לו את האמת, "אבל פשוט אין לי. לך תשכנע את הארנק שלי."

הוא מבין את המצב, ושאל, "באמת תעזור לי בשמחה?"

"כן."

"אז יש עוד משהו שאני יכול לעשות, אם אתה מסכים לחתום לי כערב על ההלוואות שאני לוקח?"

הסכמתי. זה גיס, איש טוב עם ראש על הכתפיים. הוא לא אדם פזיז. הוא שקול ומחושב, ואם נכנס לעסקה, מסתבר שהוא גם יצא ממנה בטוב. במשך תקופה קצרה היה הגיס דופק בדלתי עם הטופס להלוואה, ואני חתמתי לו בשורה של הערב. ככה הצטרפו להם חתימותי להלוואות בסך חמש אלף דולר, עשר אלף דולר, ועוד ועוד, עשרות אלפי דולרים ירוקים ורעננים חלקים ומבטיחים.

הגיס לקח את כל הדולרים, השקיע היכן שהשקיע, אבל הפעם זה לא הצליח. העסקה כשלה, והכסף ירד לטמיון. הגיס פשט רגל, פשט רגליים, עשה 'ויברח', והילד איננו. אין גיס, אין משפחה, אין עם מי לדבר, והעיקר – אין כסף.

מאדם נורמלי מהישוב, איש פשוט שחי את חייו בחסדי השם, הפכתי לאחד מהמבוקשים ביותר בארץ. הלווה נעלם והאחריות נפלה עלי. הנושים דפקו, טלפנו, בעטו, איימו. הפכתי לבעל חוב עצום, וחיי הפכו ל'כולו מרור'."

והמרור היה מר בלי טיפת חרוסת. אני אדם מסודר, ופתאום צריך להתגלגל בגמ'יחים, להשיג מפה ומשם, לתרץ, להתנצל, להתפתל, להתחמק, בלי שיהיה לי טיפת מושג, איך מתכוון הגיס הנכבד להתמודד עם החובות שלו. זה הוא, שהבור השחור נפער לרגליו, לא אני, אך למעשה ההתמודדות הקשה היא שלי. חוץ מכל הקושי, הפריעה לי ההתנהגות של הגיס. הרגשתי איך עם הזמן הכעס שבקרבי הולך וגובר. איך הוא עשה לי את זה? אני מוכן להבין שכן אדם יכול לטעות. בסך הכל גם אני נתתי אמון רב מדי בעסקה הזאת, וזה שהסכמתי להיות ערב לסכומים גדולים כל כך, זו גם בעיה שלי, אבל איפה האנושיות? מינימום של הכרת טובה, איזו הבעה של התנצלות, איזו השתתפות, משהו שמראה שאכפת לו.

הוא חזר והתנצל, דיברנו על המצב המורכב, וכשסיימנו את המפגש, היה הכל כבר אחרת. הלב שלי, שבער מרוב כעס – נרגע, ובדרך חזור הרמתי טלפון לאמא היקרה. "אמא! עשיתי כאשר ציוויתני. התפייסנו!"

אמי התרגשה כל כך, שהיא לא ישנה כל הלילה! בלילה ההוא נדדה שנת המלך – מלכו של עולם. את הפסוק הזה קוראים במגילה בהתעוררות מיוחדת, כי כאן מתחילה הישועה.

רבתי! ביום ט' בחשוון, ביום ההולדת האחת עשרה של בתי היחידה, זכינו לחבוק בן זכר!!!

ברכתה של אמי תחי' התקיימה במלואה. צדיק גוזר והקב"ה מקיים. צדיק זו גם אמא יהודיה, שבתמימותה ובהתבונה יכולה להשפיע השפעות גדולות כאלו.

זכיתי לקיים מצוות כיבוד הורים, וכיבדתי את אבי בסנדקאות. הברית נערכה בט"ז בחשוון ברוב פאר והדר באולם 'בית ישראל', וגם את ר' דוד הזמנתי בשמחה רבה. הוא בירך אותי שבזכות השלום, בזכות כיבוד אב ואם ובזכות ההתעוררות הגדולה שתבוא בעקבות הסיפור שלנו, נזכה לגדל את בני היקר לתורה, לחופה ולמעשים טובים, אמון.

נפרדנו. יצאנו לשדה התעופה, הגענו לחו"ל, השתתפנו בחתונה, ואחר כך הגיע הזמן לקיים את ההבטחה. לבקר את האחות. נסיעה של שעה הפרידה בין מקום האכסניה לביתו של גיסי, ואנחנו עשינו את זה. נסענו, כשבכל שלב אני מתחרט מחדש שהסכמתי לרעיון. הרגשתי שאין לי כוחות נפש למפגש עם הגיס, אבל דבריה של אמי עמדו מול עיני, עם הצער העמוק שלה בראותה את ילדיה מסוכסכים, והבקשה המתחננת שנעשה שלום. איך אעלה אל אמי, מבלי למלא את בקשתה? נכון שקשה מאד להתפייס עם גיסי, אבל קשה עוד יותר לא לשמוע בקול האמא!

בתחילת אדר ראשון הגענו לבית אחותי, ואני החזקתי את עצמי במתח נורא. תחילה ישבנו רק עם אשתי ואחותי, ואחר כך הגיע גם הגיס. הוא לא היה האדם הבוטח והזקוף שהכרתי בארץ. הוא היה כנוע ורך, וסוף סוף, אחרי חמש שנות התעלמות הוא פתח את הפה בגמגומים ובהתנצלויות.

"תבין", הוא אמר לי, "אלף פעמים חשבתי לצלצל אליך, ולא הייתי מסוגל מרוב בושה. זאת הרגשה איזומה לדעת שגיסי שכל כך עזר לי, נפל ככה, באשמתי, אבל לדבר איתך לא יכולתי".

מים, והחל להשקות את החולה. חלק מהרופאים שנוכחו במקום פראו בצחוק רועם. קודם שחזר לביתו, השאיר ר' אברהם הרופא בקבוק עם מי התרופה, והורה להשקות את החולה בתרופה זו פעמים אחדות ביום.

לא חלפו ימים רבים, והחולה קם על רגליו באופן של פלא ונס. שמע הדבר יצא למרחקים, והגיע אף לאוזניהם של הרופאים הבכירים שפקדו את מיטתו באותה שעה. אחד הרופאים הטריח עצמו לביתו של החסיד הרופא, והתעניין לפשר שיקוי הפלאים שהשקה בו את החולה, "הן ריאותיו ולבו כבר היו במצב קשה וחסר תקוה, כיצד הצלחת להחזיר אותו לחיים?" תמה הרופא. חייד ר' אברהם הרופא חייד של טוב לב, וכשהבין כי הרופא אכן רציני ואפשר להפקיד בידו את סודו, סיפר לו את סוד התרופה.

שנים מספר לאחר מכן כאשר בעל התניא שהה במאסר לאחר ההלשנה הנוראה כנגדו, שלחו מפקטורג את מסמכי המאסר לצנזור שישב בריגא באותה עת, כשנודע הדבר לרופא הבכיר, מיהר להעיד על הרב כי איש כשר וצדיק הוא, עדותו אכן עשתה רושם טוב ונתנה משקל לקראת הכרעת הדין.

בין חסידיו של הרה"ק רבי שניאור זלמן בעל התניא זיע"א, היה גם ר' אברהם דוקטור שהתגורר בריגא.

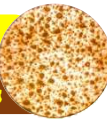
מדי שנה לאחר חג הפסח היה בעל התניא שולח לו את השיריים של המצה השלישית מליל הסדר, לכך היה אף מצרף את השיריים של הכרפס והמרור. ר' אברהם הרופא ידע כי אין זה לאכילה אלא היה שוחק אותם ומשתמש בהם כאבקות מרפא לחולים השונים.

באותה השנים הוזמן ר' אברהם הרופא למיטתו של איש נכבד, הלה היה ידוע בעושרו ובמעמדו. כשהגיע הרופא החסיד למיטתו, מצא שם את גדולי הרופאים שהובאו מהערים הגדולות. הללו עמדו סביב מיטתו מיואשים, חלקם כבר אספו את כליהם באומרם כי זמנו של החולה קצוב, חלק מהרופאים הביט בזלזול ברופא העבדקן שהחל לבדוק את החולה מראש ועד כף רגל.

עד מהרה מצא ר' אברהם כי מצבו של החולה קשה ביותר, לבו וריאותיו כבר כמעט פסקו מלתפקד ושעותיו היו ספורות.

ר' אברהם הרופא הבין כי בשעה זו אין זה הזמן לתת תרופה רגילה, הוא פתח איפה את תיקו, הוציא את אבקת המרפא שלו, זו שנטחנה מהמצה של הבעל התניא, מזג עמה מעט

ועל פן צרכיך ישראל שתהיה אכילתם תמיד בבחינת מצה בבחינת מן פני"ל, דהיינו לקדש את אכילתם מאד. באופן שנוזקה על ידי האכילה למחין קדושים וזכים. שזהו בחינת מצה כי אנו אוכלים מצה ממש שבעת ימי הפסח שהוא אסותא (רפואה) שעל ידי זה אנו מקדשין את מחנו ודעתנו שזהו עקר הקדשה. (ליקוטי הלכות יו"ד - הלכות חלה הלכה ג')

ההתעוררות בין אנשי היה יותר מביבל נדרי' ביום הכיפורים.

אור הפסח

פרש פצם בצחות רבי שמואל שפירא ז"ל
את המשינה: 'הפסח' - בגימטריא "נחמן".
'אינו נאכל אלא בלילה' - שאז עקר העבודה - שבעבודת ה' פמובא בספר שיחות הר"ן.
'ואינו נאכל אלא עלי' - מלשון 'צלותא ובעותא' לשון תפלה.
'ואינו נאכל אלא עד חצות' - שבו תלוי הכל וממנו התחלת כל העבודה.
(ששי"ק ה-שנ"ה)

פאן דר יהודי!!

בתחלת בואו של רבי משה ליב מסאסוב להסתופף בצל רבו הקדוש ר' אלימלך מליז'ענסק, כבד אותו רבי אלימלך לומר בשלחנו דבר תורה. הדבר היה בשבת קודש פרשת בא,

ורבי משה ליב פתח ואמר: 'בפסוק (שמות י"ב) נאמר 'ואמרתם 'זבח' (שמות י"ב, כ) פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל וגו', וגיש לזיג האידך שגד לומר על הקדוש ברוך הוא אשר מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה כי פסח מבית לבית; עוד קשה אם מדבר אכן בדלוג מבית מצרי אחד לבית מצרי שני תוך כדי פסיחה על הבית היהודי שבאמצע היה צריך לומר 'אשר פסח מעל בתי בני ישראל!'

אלא הפרוש הוא תרץ רבי משה ליב:
שכאשר עבר הקדוש ברוך הוא כביכול בין המצרים הסמאים ועובדי הגוללים והגיע לבית יהודי החל הקדוש ברוך הוא כביכול לרקד מרב שמחה, וכדפרש רש"י שם: 'ופסח - דרך דלוג וקפיצה' - ולומר "פאן דר יהודי פאן דר יהודי" והינו 'אשר פסח על בתי בני ישראל' ולא מעל, כלומר הקדוש ברוך הוא שמח ורקד על כך שפגש בית של יהודי! תוך כדי דבור התלהב רבי משה ליב עד לאחת, קפץ על שלחנו של רבי אלימלך והחל לדג ולרקד באש קודש מתלקחת כשהוא מזמר בהתלהבות עצומה: "פאן דר יהודי פאן דר יהודי"---

החזאת האמונה

לכל חג וחג סגולה משלו להשפיע על המכין עצמו כפי שמכין את עצמו לקבל את השפע הנשפע באותו חג, ומה שיצטרף האדם לעמל במישו השנה על אותו שפע והארה לכל בנקל לקבלה בכל מועד ומועד, היות השפע המיוחד לאותו מועד חזר ונשנה בכל מועד כבימים ההם בזמן הזה.

בימי אלול מכינים אנו עצמנו לקראת ראש השנה - יום הדין והיראה, ואכן כפי התקנה בימי האלול משפיע מועד ראש השנה יראת שמים שגהו מהותו של יום לכל גמי השנה, ובנקל יותר לזכות לזה ביום הזה מהרבה יותר לו יטרח ויעמל על כך ביתר ימות השנה. וכמו כן לקנות השמחה בעבודת ה' כסגולה, נקל הוא לקנותו בחג הספוט זמן שמחתנו. קנן התורה בחג השבועות. חג הפסח מסגל להשפיע בעצמה רבתי שפע של "אמונה".

הגאון הגר"י לוינשטיין זצ"ל היה אומר: "בפסח יש ללעס אמונה", כלומר לשגן ולטחן את נסי מצרים המפרסמים עד כדי לחוש אותם על עצמו פאלו והוא יצא ממצרים.

(משפטי ישראל)

שביעי של פסח

והנה דרכנו תמיד בבקרלב להתפלל ביום שביעי של פסח בבקר השכם מאד, מעלות השחר ממש פאשר נוהגין כל זרע הבעל שם טוב זכרוננו לברכה והנלוים עליהם.

(ימי מוהרני"ת - ח"ב ע"א)

לכון לשרף את העוונות

אחרי שאדם חטא כל השנה ורוצה שבליל הסדר יכפרו כל עוונותיו, חב לכון בשרפת חמץ לשרף את כל העוונות שלו, מיום הולדו ומכל הגלגלים, ובפרט את כל החטאים של שנה אז... ולכן חב לפני בעור חמץ להתודות על כל עוונותיו ולהתודות על כל החטאים שעשה כל השנה.

(מורינו הרב שליט"א)

הטעימי טעם ליל הסדר

בכל ליל סדר יורדים מוחין חדשים שלא ירדו מעולם, ונפתחים ארבות השמים ויורדים ברוך ודבר, סוד "דבר" - "ודבר דבר" שהם נמשכו בני ישראל, מצעקותיהם ובכיותיהם, שכל הצועק לפני הסדר בפרט בשבוע האחרון "הטעימי טעם פסח", זוכה לאור מיוחד.

כמו שאמר מוהרנ"ת לר' נחמן מטרלטיין, שעשה לו ספה ואמר איזה טעם נפלא של ספה מרגישים כשבונים ספה, ענה לו מוהרנ"ת; ואיזה טעם נפלא מרגישים אם צעקו כל הלילה הטעימי טעם ספה.

כך, לאיזה טעם נפלא נזפה אם נצעק כל הלילות מעקשו "הטעימי טעם ליל הסדר".

(מורינו הרב שליט"א)

עלינו נפל חובת היום

"ובקשתי ממך בני חביבי שתשמח בשמחת החג הקדוש אשר זכינו שיהם יתברך עשה לנו נסים כאלה שהוציאנו ממצרים וקרע לנו את הים הכל בשבילנו,

כדי שגם אנחנו בדור הזה שהוא אני ואתה וכל האנשים שבטולטשין ופה ברסלב ושכל ערי ישראל במושבותיהם שכלנו אלה אנחנו פה היום חיים, כלנו הם בני הדור הזה,

ועלינו נפל חובת היום הזה לשמח בשמחת קריעת ים סוף, אשר אז נתגלה אלהותו ואדנותו וממשלתו של האין סוף בעל הרצון ויתברך בהתגלות נפלא ונורא אשר לא היה כמוהו עד אשר ראתה שפחה על הים וכו' ועוללים ויונקים אמרו: "זה אלי ואנוהו".

שמח בני בשמחה זאת, אשר זכית להאמין בזה על כל פנים ולהיות בכלל ישראל עם הנבחר אשר בשבילנו עשה את כל הנסים האלה, ובאם לא היה מסתפל על הטוב שבנו לא היה עושה לנו נסים כאלה, כלל הדבר חזק ואמץ להיות אף שמח תמיד בכל יום...

(עלים לתרופה - מכתב ס"ז)

שמחה גדולה שלא כדרך הטבע

והנה בשני ימים טובים הראשונים של פסח, זכני השם יתברך לשמחה גדולה מאד ברקודין ומחולות, שמחה גדולה מאד בעזרת השם יתברך... ושמח עמנו אז הרבה, גם עוד שני אנשים היו שם גם ר"ש הבעל הבית בעצמו רקד הרבה בעזרת השם וגם ספרתי כמה נפלאות מרבנו זכרוננו לברכה,

ותהלה לאל שמחנו הרבה בעזרת השם יתברך בימים אלו ורבי מנדיל שהיה עמי כל הדרך שמח הרבה מאד, ורקד הרבה מאד, עד אשר תמהו כל הרואים מהיכן הוא רוקד הרבה כל כך שלא כדרך הטבע. (והם לא ידעו מההוא רוחא דנשב בשית פרקין וכו' שמשם נמשכו המהמאת כף אל כף ורקודין כמבאר בהתורה ואלה המשפטים סימן י"ע"ש)

(ימי מוהרני"ת - ח"ב ס"ט)

תמונות של תהליך אפיית מצות

רבינו תפס והחזיק פעם במצה בפסח, ואמר: כשאוחזים מצה בידי אוחזים אלקות בידי.
 "אז מ'האלט מצה אין דער האנט האלט מען גאט אין דער האנט".

(שיח שרפי קודש - חלק ב נא הלכה ג')

קומיקס ברסלב

מעשה ממרור שסיפר רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב - צויר ע"י הילד נחמן ב"ר נפתלי ביק.

"כשנה הבאה בירושלים הבנויה"

מעזומק ליבנו שולחים אנו את ברכתנו לחתנים:
 שמזואל איזיק אברהם ג"י ■ נחמן לוי ג"י
 שמזואל איזיק ברזילי ג"י

לרגל הכנסת לנועם עול תורה ומצוות, יהי רצון שתזכו לעלות מעלה מעלה בעבודת ה' ובדרכי החסידות, בדרך רבינו הקדוש ומוריגו הרב שליט"א.
 מאחלים: ילדי הצדיק.

חזק
 סוב

זמרה יעמדו על הכרמל

על אשר נדב ליבם אהם
ליטול חלק במפעל הגדול
"חברת ילדי הצדיק"

ר' נח שחור זצ"ל שהיה גאון עולם, החזיק ישיבה בביאלה. לפני פסח הוא הקשה קושיא חזקה לתלמיד אחד שהיה חביב אצלו, בכדי שכאשר יהיה בביתו יתבונן בסוגיא וכאשר יחזור מהבית לאחר הפסח יהיה לו תירוץ על הקושיא.

בחול המועד ארעה שריפה בביתו של ר' נח וכל הספרייה שלו נשרפה ועוד רכוש רב, ר' נח ישב בסוכתו שלא נפגעה, ולמד בהתמדה כשהוא מקבל את גזירת שריפת ביתו בלב שלם, גזירה מן השמים.

והנה שמע התלמיד הנ"ל ונסע בחול המועד לבקר את רבו. כאשר בא וראה את הנזקים הגדולים ואת הבית השרוף, הוא נכנס לסוכה אל רבו כשדמעות בעיניו מצער שרואה כך את בית רבו האהוב.

הרים ר' נח הצדיק את עיניו וראה דמעות תלמידו ואמר לו: **"למה זה תבכה בני, גם אם לא מצאת תירוץ טוב על קושייתי, לא צריך עד כדי כך להצטער."** ולא עלה אפילו בדעתו שהתלמיד בוכה בגין הבית השרוף.

רפואה שלמה

הר' שלום בן מינה מאיר שמחה בן ציפורה פייגא. שלום מרדכי, יאיר בני שרה. ליינו אורנה בת בת חן חנה. שמעון אלעזר בן צופיה. צופיה בת אילנית אברהם בן רחל. יצחק בן דבורה סלבי. שרה רות בת בלה. שמואל איזיק בן חוה שרה בת מרים. נפתלי הרץ בן רחל. רחל חנה בת ענת. שרה בת מיכל.

הצלחה

נחמן בן חיה. רחל בת גאולה מינה. נחמן בן מלכה. מרים בת מרגלית. אליאסף בן אורנה. אמיר בן לאה. קרן שמחה בת הדסה. אמיר בן שולמית. שירן בת אילנה. רמי בן רות. ספיר בת רות. שמואל איזיק בן חיה. שמעון בן רונת. אביגיל בת אדליה. משה זאב בן שרה ליקשא. משה ראובן בן גבי. שמואל איזיק. שמעון, פייגא בני רחל. דוד אהרן בן דינה.

לעילוי נשמות

אלכסנדר סנדר ליפא בן מנחם זאב. עדן בת אוריין. דוד בן שמחה. ישראל יעקב בן גילה נורית. נחמן בן יהודה.

זיווג הגון

נחמן שלמה בן עליה. לידור בן דגנית.

יהי רצון מן קדם אבותינו די בשמיא שתוכיבו בזכות הכל פיהם של התינוקות של בית רבן שאין בהם הטא לכל הישועות ביהינחה

"מדוע זה לא באת אתמול כששלחתי לקרוא לך?" הרעים הקצין בקולו. **"הנני מצווה על ידי מי שהוא גבוה ממך לא לבוא"** ענה לו ר' יוסף לוי בקול שקט ותיקן. **"מי הוא זה שצווה עליך לשרב לפקודה?"**

אלקים - והמשך "אם כבוד הקצין היה מקבל פקודה מהסולטן ירום הודו והיה בא קצין ומצוה אחרת, למי היית מציינת? - הלא גם אתה מאמין שאלקים הוא מלך על כל המלכים ופקודותיו מחייבות את כולם."

"ומה הנפט שמצאתי אגור בפרדסך, האם גם זה מצות אלקים?" שאל הקצין ברוגזה. **"בודאי", ענה ר' יוסף לוי בשקט. כלום יעלה בדעתך כי אאגור נפט עבורי ואסכן את חיי!**

כל זה הכנתי עבור העניים שיש להם משפחות גדולות ואין להם במה לחמם את האוכל לילדיהם. תוכל לשאול ביפו ובירושלים אם חי אני בשבילי או בשביל העניים." **"האם לא ידעת שאתה עובר על החוק וצפוי לעונש כבד?"** - המשך הקצין לשאלו. **מי שדואג לעניים ולנצרכים - אלקים יגן עליו, ואם גם אתה תעזור לי לקיים מצוה זו - אלקים יגן גם עליך. ועתה בזמנים קשים אלה של מלחמה כולנו זקוקים לעזרת האל."** המשפטים האחרונים רככו קצת את הקצין הנוקשה ועל פניו הופיע חיוך קל. לאחר הפסקה קצרה אמר ר' יוסף לוי: **"אני בעצמי מאמין באלקים ומכבד אנשים מאמינים. אם היית בא אתמול, לא הייתי מאמין לדבריך. אבל מכיון שנכוחתי שאתה מאמין באמת ובתמים באלקים, ואפילו מוכן לסכן את חייך ולא לעבור על ציוויי - מזה אני למד, כי אכן איש ישר וירא אלקים אתה. ולכן אני מודיע לך שאני משחרר אותך ומשאיר את הנפט ברשותך, למען תוכל לעזור לאלה המסכנים שאלוקים רוצה שנעזור להם."** הקצין הטורקי וחיליו עלו על הסוסים, הצדיעו לר' יוסף לוי שעמד נדהם ונגרש ועזבו את הפרדס.

ר' יוסף לוי עמד בדיבורו וחילק את הנפט לעניים ולמוסדות מבלי להשאיר לעצמו אפילו פח אחד. אכן, זכות שמירת השבת עמדה לו לר' יוסף לוי חגיז.

הלכה - למעשה

סיפור שבועי בעקבות ההלכות הנלמדות השבוע ברמב"ם

בימי מלחמת העולם הראשונה שלטו בארץ ישראל הטורקים. באותה עת יצאה גזרה מאת הממשל כי כל האוגר נפסל מעל הכמות הנדרשת לתצרכתו היומית וענש בכל חומר הדין, ואף צפוי לעונש מוות.

רבי יוסף לוי חגיז, איש ירושלים היה איש אמיד ובעל אמצעים. בגלל הרעב בירושלים העתיק האיש את מגוריו ליפו. בחושו המסחרי המפותח הבין שהנפט עתיד להיות מבוקש ביותר בזמנים של מלחמה, לכן קנה כמות רצינית של פחי נפט והחביאם בתחתית הבאר באחד מפרדסיו שהיה בפתח תקוה.

באחת השבתות הופתע השומר הערבי שהופקד על הפרדס לראות פלוגת חיילים טורקים נכנסת לפרדס ועורכת בו חיפוש יסודי. והנה אחד החילים השתחל לתחתית הבאר אשר בפרדס וגילה את מחבוא הנפט.

השומר הערבי החויר בידעו מה צפוי לר' יוסף, בעל הפרדס. השומר גמגם מספר מילים לעבר הקצין הטורקי ששאלו מי הוא בעל הפרדס, אך מחוסר ברה נאלץ השומר לספר לקצין שבעל הפרדס גר ביפו ובא לפרדסיו בפתח תקוה לעתים מזומנות. **"קח מהר את הסוס ורכב אל ביתו של בעל הפרדס"**, ציווה הטורקי, **"ואמור לו שבפקודת האמפריה הטורקית עליו לבוא ולהתייצב מיד בפני, שאם לא כן - רע ומר יהיה גורלו."** **"אבל"**, התחנן השומר, **"בעל הפרדס הוא יהודי, והוא לא יבוא בשבת"**, **כי אסור ליהודים לרכב על סוס בשבת.** דבריו של השומר העלו את חמתו של הקצין הטורקי והוא החל לצרוח בחמת זעם: **"רוץ מיד והבא לכאן את בעל הפרדס - ואם לא יבוא מרצונו הטוב, אני כבר אדאג להביא אותו"** והוסיף: **"לפקודתו של קצין טורקי עוד לא העז בן אדם לשרב."**

באין ברה התיישב השומר על הסוס ויצא בהירה ליפו. אחרי רכיבה של שעות מספר הגיע השומר הערבי לשכונת נוה צדק ביפו, ומצא את ר' יוסף לוי יושב וסועד את סעודת שבת ומזמר בנחת את זמירות השבת. מבוהל ומפוחד, סיפר השומר לר' יוסף לוי את דבר גילוי מחבוא הנפט בתחתית הבאר, וכי יש בידו פקודה דחופה מהקצין הטורקי בדבר התייצבותו של ר' יוסף לוי. ר' יוסף לוי לא גילה שום סימני בהלה או פחד, גמר את זמירות השבת, וברך ברכת המזון בנחת כאילו דבר לא קרה. בסיומו את ברכת המזון פנה לשומר ואמר: **"ראשית התר את הסוס מהמושכות וקשור אותו אל העץ שבחצר. מי התיר לך לרכב על הסוס שלי בשבת, הלא הזהרתיך כמה פעמים שלפי הדין היהודי גם הסוס מצוה לנוח בשבת. ועתה, קח לך חמור או סוס בשוק של יפו וחזור לפרדס, אמור לקצין שאצלי שבת היום וצו האלקים מחייב אותי יותר מהפקודה של קצין טורקי."**

נתחלחל השומר ורועד מפחד אמר שבודאי יהיה צפוי לו עונש כבד, אך ר' יוסף לוי ענה לו שוב: **"מי שמפחד מאלקים, אינו מפחד מקצין טורקי."** **"אמנם אמרתי לקצין שלא תבוא"** - ענה הערבי **"אבל הוא לא רצה להאמין לי"**. השומר ירד מן הסוס וקשרו לעץ התאנה שבחצר, ויצא לחפש לו סוס אחר כדי לשוב אתו לפרדס של ר' יוסף. נקל לשער, איפוא, את כעסו ורוגזו של הקצין הטורקי בראותו את השומר חוזר בגפו, ובשמעו את תשובת השומר, השאיר שני חיילים לשמור במקום והחליט לחזור עם חיליו למחרת בבוקר. למחרת הופיע ר' יוסף בפרדס רכוב על סוסו, והתייצב לפני הקצין הטורקי.

חברת תקוה הקללי בשבת
15:30 - 16:30
חברת אבות וכנים בשבת
16:30 - 17:30
החברות הקטנות בימות החול
חברת תקוה הקללי והלכה
17:20 - 18:40
חברת תהלים למען עם ישראל
19:20 - 20:00
כלם סומנים לראש באפי אישי.
קצעה קראתכם
המשגיחה

חמש אפשרויות לתרום לילדי הצדיק

חריני הרב שליט"א ברכה היסטורית:

אשראי טלפוני	לידי המשגיח	בנדירים פלוס	בהוראת קבע	בהעברה בנקאית
חיינו עכשיו: 02.532.532.4 שלוחה 2	הרב נפתלי בייק הי"ד 052.715.6621	כתבו בחיפוש: ילדי הצדיק	קוד מוסד 27397 על שם "ילדי הצדיק"	בנק מרכזת"ל 17 סניף 621 חשבון 099930 על שם "ילדי הצדיק"